

SETMANARI IL·L·USTRAT DE LITERATURA NOVAS Y ANUNCIIS

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

SORTIRÁ LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
 En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
 Fora ciutat. . . » 2 »
 Extranjer y
 Ultramar. . . » 10 l' any.

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
 Carrer de las Cabras, 13, segón.
 Bussó á la escala. Despatx: de 12 á 2.

PREUS DE CADA NÚMERO:
 Número corrent. . . . 0'10 Ptas.
 » atrassat. . . . 0'15 »
 » » pera
 los no suscrits. . . . 0'20 »

FESTA LITERARIA Á REUS

Lo dia 26 de Febrer tingué lloch en lo Teatro Fortuny la repartició de premis del certámen organiat per lo «Centro de Lectura» ab motiu de la inauguració del monument al General Prim.

La festa resultá notable á causa del sens fi de trevalls y de la numerosa quant distingida concurrencia que hi assistí, destacant una munió de senyoretas que esmaltavan arréu la sala.

S' obrí l' acte ab una sinfonia, dirigida per lo senyor Planas, y baix la poderosa batuta del Mestre Goula (pare) música del mateix y lletra de don Eugeni Mata, s' entoná per la secció coral del «Centro de Lectura» la cantata «Himne á Reus» que feu bategar tots los cors al amor sant de la terra, que tants fills preclars ha donat.

Acte seguit D. Víctor Balaguer president del Jurat, doná lectura á un ben acabat discurs probant una volta més las prendas que l' avaloran com á pensador y literat distingit.

Lo secretari digué haver obtingut la flor natural la poesia, titulada *L' Amor* de D. Jaume Pomar Fuster, lo qual elegí per Reyna de la Festa á donya Consol Fabra de Fuster, filla del marqués d' Alella. Al passar á ocupar la cadira de honor fou saludada per tothom ab entussiasme.

Acte seguit se distribuiren los premis als trevalls llorejats qu' apesar d' optar á ells en número de 387, foren tan sols 21 los que obtingueren tal distinció baix l' ordre següent.

Premi de 500 pessetas ofert per lo Excm. Ajuntament d' aquesta ciutat, fou conferit á nostre compatrici D. Mariano Rubió per son treball en prosa *Comentario del General Prim*.

Premi de 300 pessetas de la Comissió del monu-

ment á Prim, á D. Manuel Creus per son treball en prosa *Prim en Méjico*.

Premi d' un objecte d' art de l' Excm. senyor don Práxedes Mateo Sagasta, á la poesia *A Prim*, qual autor es lo difunt poeta catalá D. Damas Calvet.

Premi d' un objete d' art ofert per la societat «Circulo Mercantil» al poema *Prim en Castillejos*, de D. Antón Cerolo.

Premi d' un objecte d' art ofert per S. M. la Reina Regent, adjudicat al poema catalá *La Nau*, de don Ernest Soler de las Casas.

Premi de una escribanía de plata, ofert per l' Excellentíssim Sr. D. Joseph Bosch y Carbonell á una novela *Juego de pelota*, sent son autor D. Manuel Bielza Vives.

Premi d' un objecte d' art de D. Geroni Marín, á D. Joseph Pín y Soler per sa novela *Rosa Mistica*.

Altre premi, un diccionari de Economía política cedit per don Salvador Viada al trevall *Estudio Económico-Social*, que resultá ser de D. Emili Domenech.

Premi de 400 pessetas de D. Joan Vilella al treball *Oyddá*, sent son autor don Antoni Careta Vidal.

Premi d' un objecte d' art ofert per D. Ramón de Mazón, adjudicat á D. Jacinto Torres y Reyató autor del treball titulat *Lo fill del Sol*.

Altre premi, una escribanía de plata, ofert per lo M. I. Sr. don Vicens Viertes, fou adjudicat á la poesia catalana *Catalunya trevallant* qual autor es lo mateix de la flor natural don Jaume Pomar.

Premi d' un objecte d' art del Excm. senyor Comte de Rius á la poesia *El trabajo* sent son autor don Anton Cerolo.

Premi de 200 ptas. ofert per l' Excm. Marqués de Marianao, al trevall *Evolució de la Literatura Dramática Catalana* de don Joseph Güell Mercader.

Altre premi d' un objecte d' art ofert per l' Excm.

Ajuntament de Tarragona á la poesia *Girona* de Juli Piferrer.

Fremí de 500 ptas. del Banch de Reus, fou adjudicat al poema *L' Estiuhet de Sant Martí* sent son autor Apeles Mestres.

Premi d' un objecte d' art ofert per la societat «El Círculo» al treball en vers *Sigimon* de don Joaquim Olivet.

Altre premi de 250 ptas. de la societat «El Olimpo» al tema *Encantos y Desencantos*, sent son autor don Magí Morera.

Premi d' una agulla d' or ofert per la societat «El Alba» á una poesia humorística *Dissecció* ab lo tema *Ultra tumba*, de don Conrat Roure.

Premi de 250 ptas. ofert per lo «Centro de Lectura» al poema titulat *El Alma del Mundo*, de Alfred Opisso.

Altre premi de 250 ptas. ofert per lo mateix «Centro de Lectura» al treball *Juicio critico sobre la edad media*, qual autor es don Lluís de Olavarrieta.

Lo discurs de gracies que fou una brillant improvisació del lletrat don Antor Soler, fou molt aplaudit.

Lo «Gloria á Espanya» cantat per lo coro del «Centro de Lectura» doná las últimas notas á un acte que gracies á la Societat «Centro de Lectura» deixarà un grat recort á quants varem assistirhi.

LL. SIMÓ ELIAS.

LO DIMECRES DE CENDRA

¡Lo dimecres de cendra! Tètrich dia
pels sers qu' han disfrutat dels mals del vici;
explendorós, sublim per los que pensan
que en cendra 's tornarán los nostres cossos.

Aquella que ha passat, esbojarrada,
l' aixebrat y alegre carnaval,
la que en báquica orgia abandonada
ha sigut, per son mal;
y vampir verinós de sa puresa
lo candor ha xuclat per darlo ab pler,
la he vista al temple sant, com flor malmesa,
postrada de genolls ab dolor y r.

Aquella que ha ofegat ab vins sabrosos
lo pur amor qu' un dia 'm va jurá,
que ha besat tants de llavis erapulosos
gosant pera plerá;
que en son cós embreiant com la palmera
com serps s' hi han enroscat distins amants
la he vista 'l sagrat temple ab passió vera
postrada de genolls y al pit las mans.

Oh, flor sense essencia
pel vici esfullada,
Dona desgraciada
¿que 't resta?...
Tan sols la conciencia
en lo cor clavada
igual que una aresta.

Aquella que ha escarnit la sacrossanta
é incomparable joia que té 'l cor,
la que herética fou, com una santa
avuy resa ab fervor;
aquella que ab sa pensa difumida
eròtics pensaments sempre 's forjava,
la he vista com vestal arrepenida
al peu del pres' ite i que resava.

¡Lo dimecres de cendra! Tètrich dia
pels sers qu' han disfrutat dels mals del vici;
explendorós, sublim per los que pensan
que en cendra 's tornarán los nostres cossos.

Al peu del presbiteri, en la barana
que 'l cerca, de genolls avuy la he vista.
¡Que trista!

Semblava la tristesa en forma humana.
Al punt que l' esco'a ab una campana
ha eridat als presents al suntuós temple,
compungits, llaviejant, donant exemple
de devoció cristiana

com un aixám d' abellas zumzidoras
¡quántas també com ella pecadoras
s' hi han atansat ab la ánima desfeta
per ferlas en lo front una creuheta!

Ella també hi ha anat, també la he vista
molt trista,

com son rostre mes blanch que la congesta
mostrava 'l sacerdot arrepenida.
Ab lo dit una creu l' hi ha fet de cendra,
y al dir: *Momentum homo...* he vist encendre,
mon cor mal apagat per sort funesta.

¡Després!... després la he vista que resava,
que fins llagimejava

ab creixenta amargura,
y al sentir la xardor de flama pura
que en mon cor rebrotava

he marxat malehinta per impura...
exclamant ab dolura:

Oh, flor sense essencia,
pel vici esfullada.
Dona desgraciada,
¿que 't resta!...

Tan sols la conciencia
en lo cor clavada
igual qu' una aresta.

IGNASI IGLESIAS.

SENSE SOGRA.—Comedia en un acte y en prosa
arreglada á la escena catalana per D. Eduart Aulés
y estrenada en lo Teatro Romea la nit del 27 de
Febrer.

Lo senyor Aulés té ben guanyada la fama de bon
arreglador de produccions pel teatro. Are ho ha de-
mostrat novament ab l' arreglo de *Sense sogra*. Lo
senyor Aulés sab donar á las obras que trasplanta
á nostra escena un sabor de casa que logran pochi
altres escriptors. Per aquest motiu las obras que ha
donat al teatro semblan totas originals y aixó es son
millor elogi.

Sense sogra es una comedia arreglada ab garbo y
en ella abundan los acudits, pero d' aquells que á la
llegua 's veu que son de la cullita propia del senyor
Aulés.

La execució va ser bona, distingintse las senyoras
Monné y Galf y los Srs. Goula, Soler y Valls.

M.

SISÉ CONCURS

L'interés que desperta entre nostres col·laboradors en particular y entre 'l públich en general los Petits Concursos introduhits com á novetat literaria en LO TEATRO REGIONAL, ha decidit al cós de Redacció á donar més amplitut als mateixos y convocar lo Sisé que deurá regirse baix las següents:

BASES

1.ª Se demana una poesia qual género, extensió y forma se deixa al franch arbitre dels autors que envihin al CONCURS.

2.ª Las composicions deurán anar firmadas, pero no més se farà públich lo nom del autor que resulti premiat.

3.ª La Redacció premiará de entre totas las poesias rebudas, aquella que á son judici siga mereixedora de premi y las restants si son publicables ó susceptibles de arreglo, se publicarán en lo setmanari sense meneionar si eran ó no enviadas al CONCURS.

4.ª Lo premi consistirá en publicar la poesia distinguida artisticament ilustrada y conforme permeti l'assumpto tractat en ella. Ademés se farà de la composició dita un tiratge apart sobre paper vitela, de qual edició s'en regalarán al autor 25 exemplars.

5.ª Lo criteri que guiará á la Redacció pera adjudicar las obras será lo de estimar lo mérit absolut de cada una de per sí y no tindrà preferencia per cap género determinat.

6.ª Las composicions podrán ser depositadas en lo Bussó del periódich fins á las 12 del mitjdia del 20 del corrent ó enviadas per correu al domicili de la Redacció: carrer de las Cabras 13, 2.º á nom del Sr. Director de LO TEATRO REGIONAL. En lo número 59 se publicarà lo FALLO calificador y en un dels següents vindrá la publicació y entrega del premi, al autor que 'n resulti mereixedor.

Barcelona, 4 Febrer, 1893.

Per la R., lo Secretari,

J. XIMENO

A UN CEGO

Jo comprench lo gran dolor
que lo teu trist cor omplena:
¡no hi ha pena com la pena
de no veurer la claror!
¿Quin pesar hi haurá més gran
ní més amarch desconsol,
que no veure lo bell sol
ab sa hermosura radiant?
¡Ah! la santa magestat
del mantell al cel estés,
á ton sentit no diu rés,
que jau en la fosquetat
y res conta al pensament;
y res diu á ta rahó:
no ben diu ton llavi, no,
lo que lo teu pit no sent.
¡Cóm t' haig de pogué fer creure
lo que tu no pots mirá?
Lo desitj puch despertá,
pro no la ditxa de veure.
¡Y eóm podria acertar
á pintar la llengua mia
la bellesa y llum del dia

si aixó no 's pot pas pintar?
¿Y á qué parlarte ma boca
de la font y del torrent
y del riu que cau furient
al abim desde una roca?
¿Y qué dir del gay estol
d' aucellas fent sa cantada?
¿Qué dir de la hermosa aubada,
expléndit trono del so:?
Res per tu son maravellas
que tant admira tothom.
¿Qué vol dir per tu lo nom
de la nit y las estrellas?
Si tot lo que 't diga jo
te semblará pura faulta,
que 's molt pobre la paraula
al costat de la creació.
Plora ton negre pesar,
plora la tirana sort
que dona á tos ulls la mort
sepultantne ton gosar.
¡Mes no! Acabi ta agonía
y fineixi 'l teu dolor:
obra los ulls del teu cor
en vers la mansió del dia,
fès que puji 'l pensament
en alas de lo ideal
vers la regió celestial
que don vida al firmament
y dirás quan front á front
estigas ja devant seu:
¡Qué son al costat de Deu
las maravellas del món!

JOAN MANUBENS VIDAL.

SITJES.—Teatro del Prado, La companyia de sarsuela que dirigeix lo senyor Bosch va posar en escena 'l dissapte pasat *El Rey que Rabió*. La concurrència va sortir molt satisfeta.

En lo mateix teatro debutá diumenge passat la companyia Catalana Artística d' aficionats, posant en escena la bonica comedia en tres actes, *Riallas y Plorallas*, prenenthi part la Sra. Quintana y los Srs. Gorgas, Puig, Bartés y Company, que van ser molt aplaudits. La concurrència escassa.

Lo mateix diumenge, la companyia de sarsuela de la societat «La Cuyna» de Vilanova, vá posar en escena en lo teatro del Retiro, las bonicas sarsuelas en un acte, *Con permiso del marido y Receta infalible*, que van ser ben executadas y al mateix temps, dita companyia vá estrenar un juguet en un acte escrit per D. Eduardo Prats, ab lo titol de *Los apuros de un cesante*. Sigué molt aplaudit y cridat l' autor á las taulas.

Está anunciat pera lo diumenge próxim en lo teatro del Retiro lo drama *Tal farás tal trobarás*.

J. S.

TARRAGONA.—La companyia dramática dirigida per los Srs. Corregel y Sabater, ha posat en escena en lo teatro Principal durant la setmana passada, los dramas *Lola, Un critico incipiente y El soldado de San Marcial*, sent molt aplaudits tots los actors, es-

pecialment los Srs. Corregel y Sabater y la senyora Pardo. També se representaren las aplaudidas pessas en un acte *Doña Inés del alma mía* y *Los Corridos*, distingintshi l' aplaudit actór comich Sr. Perál.

La concurrència escassíssima.

R. F.

MASNOU.—*La banda de Bastardia* y *L' amor és cego*, foren las obras que posaren en escena en lo teatro del Circo, los aficionats de la població y com de costum hi assistí escás públich.

Aquí passa aixó. Vé una companyía de fora y plé; ab los de aquí, buyt. Ab tot y que las companyías forasteras, contadas vegadas presentan un conjunt com los que donaren á ditas produccions las senyoras Lázaro y Pino y 'ls senyors Sobrebía, Fernández, Montpart, Roig, Ballesté, Rosés y Verdaguer.

Dintre quinze días, tenim zarzuela lleugera, y no no cal duptarho, entrada fenomenal.

J. V.

ARENYS DE MAR.—Los aficionats del Ateneo posaren diumenge en escena y com á inauguració de temporada de Quaresma lo drama *La Fornarina*, que obtingué bona interpretació per part dels Srs. Borrell, Xena, Altés, Ferré, Farrerons y Bufalleu y especialment la Srta. Planas que interpretá lo seu paper ab l' acert de costum.

Lo públich no deixá de riure de gust durant la representació de las pessas *Retrets* y *La base quinta*, per la bona execució que obtingueren.

Per causas ajenas á la Empresa y que nosaltres sentim vivament, no tingué lloch lo passat diumenge en lo Teatro públich, la funció anunciada.

M.

SABADELL.—Abundants han sigut las representacions de obras catalanas.

Dissapte últim en la «Societat Cervantes-Bartrina», se posá en escena la bonica comedia *Lo Mas perdut* y la pessa *Aucells de paper*.

En la mateixa nit la «Societat Guimerá», formá son programa ab las obras *Lo Bordet* y *Mátalas callandu*.

Al endemá diumenge en l' Ateneo se doná una representació del drama *L' Esclau*.

Y per fi al mateix día en la «Societat Joaquim M.ª Bartrina», se posá en escena la tragedia *Mar y Cel* y lo diálech *A la prevenció*.

De manera que podém dir com aquell: *sempre més y may menos*,

SANT ANDRÉU DE PALOMAR.—Lo «Casino Andresense» d' aquest poble, entre altras obretas castellanias va posar en escena la divertida comedia *Als peus de vosté*, en la que feren un derrotxe de vis cómica los joves y aplaudits aficionats, Mayol, Sirvent (M.), Sirvent (A.) y Sales.

Sa prepara una grandiosa funció pera la present Quaresma. Se estrenará en aquest poble lo genial poema dramátich del Sr. Soler, *Judas de Keriot*. Será un verdader aconteixement.

Pera 'l día 12 d' aquest mes se prepara una magnífica funció en la que s' estrenará un idili en un acte y en prosa que porta per títol. *Lo extrems de la vida* original de nostre compatrici D. Ignasi Iglesias.

Fins á un' altra.

J. P.

TARRASSA.—Diumenge al vespre en l' Ateneo, va posarse en escena lo drama en tres actes *L' Esclau*, baix la direcció de son autor D. Joseph Got Anguera, quí assistí á la representació.

La numerosa concurrència que omplía lo saló de góm á góm li tributá una ruidosa ovació y se l' obsequiá ab dos artístichs regalos.

L'execució fou excelent distingintshi las Sras. Verdier y Sanllehí y los Srs. Tó, Monserrat, Grapí, Comas, Badiella y Rius.

Finalisá la funció ab la bonica sarsuela *Chateau Margaux*, desempenyada per lo popular Sr. Rius, accompanyantlo la Sras. Sanllehí y Verdier y los Srs. Martí (R.) y Pujol. Dit Sr. Martí s' encarregá repentinament del paper de *Don Manuel*, sortintne ayrés per quin motiu sigué mol aplaudit.

R. M.

LA BANDA

M' han dit, qu' ab banda honrosa
te van premiá al colegi,
qu' ahir, nena preciosa,
t' acariciá orgullosa
la glória, ab suau arpegi.

¿Cóm no, filla mimada
de Vénus y Minerva,
cóm no, sortí agraciada,
si tens qu' alguna fada,
lo teu geni preserva?

Si bandas no hi haguessen,
tu sola mereixias,
que 'l mon ó 'ls cels ne fessen
y á tu te las posessen,
puig be las guanyarias.

La via láctea, ullpresa
al cel, banda es d' estrelles,
l' arch iris, banda encesa,
la flos de la dehesa,
banda de maravellas.

La cua del cometa,
n' és banda resplandenta,
l' estela del poeta
que va al cor com sageta,
es banda molt placentia.

Ab eixas bandas, nena,
(més que de roba y llassos)
guarnirte val la pena,
pro encara es més amena,
la banda dels meus brassos.

JOSEPH FALP Y PLANA.

*
*
*

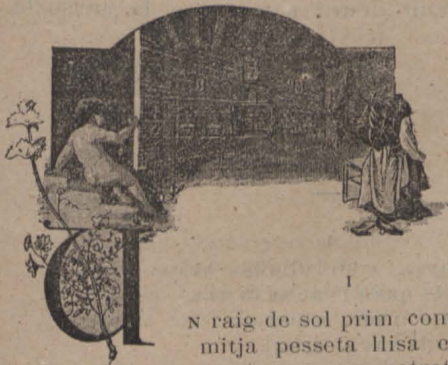
Que siga lletja ó hermosa
m' es igual;
que siga rica ó be pobra
tan se val.

Per xó no haig de negarli
mon amor.
Jo sols vull que ma estimada
tinga cor.

ISIDOR MARTÍNEZ.

L' AMERICANO

NOVELETA

Qu raig de sol prim com lo cantell de mitja pesseta llisa entrava furtivament per una estreta esclatxa del porticó, pintant suptada y esquifida ratlla de llum sobre una de las duas cortinas blancas que mitj tapavan la arcoba, las quals partintse desde 'l centro del bastiment amagat darrera la arrugada cenefa guarnida ab borletas, queyañ en disminució cap als costats, arreplegantse en bagas de cordó que penjavan dels dos poms en forma de roseta, de caoba vermellova embarnissada.

Las ombas espargidas per la habitació, atravessadas per aquella nota de llum alegre vinguda de fora, no permetian fixarse ben be en los mobles y menos en la seva classe; de modo que á no haver sigut per la llenca de sol y la transparent vermelló dels grops de la fusta del balcó, que en aquellas primeras horas del mati hi pegavan de ple 'ls raigs del astre que tot lo inunda de llum y de bellesa, qualsevol que s' hagués trobat dintre la sala, hauria dit que encara 'l galls no havian cantat anunciant l' auba matinera.

Sols un burgit tan lleu que tot just era perceptible sortia de la arcoba, com la remor apagada que aixeean las vespas dintre 'l buch, quan á la confecció de la dolsa mel y de la flexible cera 's dedican, donava á entendre que 'ls que hi reposavan s' havian desvetllat.

—Roseta, Roseta,—deya una veu ab la tendresa del que parla enamorat;—desperta't si es que dorms: mira 'l sol ja 'ns ve á veure. Prou havém descansat, titona. La matinada de nuvis ha sigut molt llarga... ¡Cóm nos hem adormit á altra hora!

—¡Ay, Quico! Deixam reposar una estona més. Me sembla que no he dormit, y no obstant, tampoch puch dir si he estat desperta.

—¿Sabs qué es aixó? La nova vida que fa tan pocas horas havém comensada. ¡Quina ditxa! ¿Veritat, Roseta meva? ¡Ahir tan separats encara y avuy ja tan units! ¡Sembla un somni! ¿Qui més felissos que nosaltres en aquest moment, no sols á Sitjes, sino á totas las parts del mon? ¡No sabs prou lo que t' estimo!

—¿Y jo, Quico? No sé per qué 'm sembla que sense tú no podria viure.

—¿Sempre 'm voldrás?

—¡Oh, sí, sempre!

—¿Aixis com ara?

—Aixis, fins á morir.

Ab tot y aixó ni la Roseta ni en Quico s' aixecaren, potser perque, treballadors com eran, may havian tingut ocasió de que 'l sol hagués anat á despertarlos, puig sempre matinejavan més que ell, y la novedat d' aquella diada, sens dupte contribuia á que la volguessen disfrutar per primera volta.

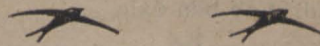
Y que no hi ha pas res més bonich, lo dia que un hom fa 'l pensament de que 'l sol hagués anat á despertarlos, puig sempre matinejavan més que ell, y la novedat d' aquella diada, sens dupte contribuia á que la volguessen disfrutar per primera volta.

A 'n Quico y á la Roseta se 'ls hi podia perdonar molt be aquesta extralimitació del seus hàbits per dos motius: perque era la primera vegada que se la empreñian, y perque la nit avans s' havían juntat en sant matrimoni després de tres anys de relacions formals y bastants més d' amistat intima, que havia tingut comensament de criaturas, puig essent los pares d' ells vehins, los hi permeteren durant la infancia, jugar plegats, ab los ignocents entreteniments ab que la canalleta tan simpatisa y 's franqueja. Dos motius tan poderosos los citats, que suposém que 'ls nostres curiosos lectors, no tindrán res que dirhi, sobretot los que ja s' han trobat en idèntich cas ó van en camí de trobarshi.

Per demés fora ara relatar per pessas menudas y ab tots los seus ets y uts, lo agrados festeig dels nuvis que s' havian endormiscat altra vegada. En una població de pochi habitants, que no hi ha ningú desconegut, no son possibles intrigas ni efectes dramátichs que com troca embullada tan be saben imaginarse los novelistas de profecia, pera despertar lo interès dels seus lectors, aficionats á las emocións fortes, que 'ls fan l' efecte de cops de pedra en la seva naturalesa moral.

En la vida dels joves esposos tot havia sigut fins a'ashoras senzill y expontani, puig atrets l' un al altre per las simpatias dels primers anys, arrivaren á creure's que tot lo mon pera ells era Sitjes, y que Deu los hi havia infundit la vida en aquell paradís que comensa en la Creu de terme y acaba en la Mata, pera estimarse sempre, lliures de tentacións y malavolensas, tan ben simbolizadas en la poma y la serpent d' aquell altre Paradís de que 'ns parlan los llibres sagrats.

No despertém, donchs, per ara als nostres héroes, y mentres dormen, ab tota la tranqüilitat de qui no te res que li remordeixi la conciencia, tafanejem com va anar la festa del seu casament.

II

EYA ja bona estona que la salabrosa marinada s' havia endut terra en dins, despresas del campanar, las set batallas del caure de la tarde, allunyantse en onas d' armonia envers á Ponent, per ahont lo sol acabava de desapareixer.

L' horisó llumenat per los últims raigs del astre del dia, se tenyi ran de la silueta de las montanyas, d' un color de taronja pujat, que s' anava fonent transformantse en celstia, sobre la qual hi brillava ab tota mena de vias y enlluhernadors colors la estrella del dia, com diamant de mil cayres damunt lo front de la més casta de las verges. La llum blanquinosa moria al mateix temps entre la blavor etérea que 's feya més pronunciada al arripar al zenit fins á trobarse ab las primeras ombas de la vesprada que avansavan per l' Orient, com amagant la terra entre 'ls plechs de majestuós y rich mantell brodat de mils d' estrelles.

Natura també, sentint la ardorosa y tendre besada del més hermós esclat de la primavera, semblant la donzella que 's condorm ab las dolsas sensacións del primer amor, com arebossada entre las melangiosas tintas de cap-al-tart, espargia arréu lo misteriós alé embaumat de sas flors y plantas, y las fonts y 'ls xaragalls aixecavan lo fresquivol remoreig, al topar sos dolls ab lo rocám que 'ls rebia y sas corrents al escorres llepant la terra.

(Seguirá)

TEATROS LOCALS

PRINCIPAL.—Lo major atractiu qu' oferia 'l programa del segon concert de la Societat Catalana, consistia en l' estreno de la Introducció al poema sinfònic «L' Atlántida» degut al jove compositor Sr. Morera.

La impressió qu' aquesta obra causá al públich fou excelent. Lo compositor ha descrit en ella la grandiosa escena de la lluyta entre 'ls dos baixells genovés y veneciá, logrant entussiasmar al auditori. Aquest colmá d' aplausos al Sr. Morera, cridantlo á la escena diferentas vegadas.

Ab gran justesa foren además executadas las restants composicions de que constava 'l programa, entre las que sobressurtian la quinta sinfonia de Beethoven, lo preludi de Tristan é Isolda de Wagner y las Dansas Noruegas de Grieg.

Lo mestre Nicolau dirigí notablement tot lo concert, logrant nutrits aplausos de la concurrencia qu' era numerosa.

LICEO.—La companyia de sarsuela qu' ha debutat últimament ha presentat fins arc sols obras conegudas, interpretantlas regularment.

Esperém veurela en alguna de las produccions noves que té anunciadas, alguna de las quals ha sigut estrenada á Madrid ab bon éxit.

CIRCO.—La opereta *La damigelle de Saint Cyr* ja es algo millor que las que fins arc 'ns ha donat la companyia Tani. No es per aixó cap cosa del altre mon, però 's deixa escoltar. L' argument es petit, pero la música que acompanya á la obreta conté alguns números agradables.

La execució passable.

ROMEA.—En la secció de „Teatro Catalá“ 's dona compte del estreno de la comedia *Sense sogra*.

S' han posat en estudi lo drama en tres actes *Llas de foch*, original de D. Joaquím Gómez y lo sainete de D. Emili Vilanova *L' ase del hortelá*.

NOVETATS.—*¡Asesino!* es una comedia en un acte arreglada á la escena castellana per D. Conrat Colomer. Dita producció que segons tenim entés en l' original consta de tres actes, are, reduhida á un, resulta sobradament llarga. Apart d' aixó, conté escenas ben dibuixadas y plenas de xistes.

Lo tipo de magistrat es á nostre entendre massa acaricaturat, dada la índola de la obra.

La execució bona, distingintse las Sras. Ferrer y Sala y los Srs. Parreño, Daroqui y Montero.

Pera dijous estava anunciat l' estreno del quadro de costums *Acasa l' arcalde ó ditzós ball dels cotxeros!* original de D. V. Brossa Sanjerman.

TÍVOLI.—La companyia d' ópera barata continua fent de las sevas. La ópera *Gli amanti di Teruel* estava anunciada per aquesta setmana.

ELDORADO.—La sarsuela *¡Adivina quien te dió!* no va ser del agrado del públich.

Últimament s' ha reproduhit la bonica opereta *Man' zelle Nitouche* á la que ha capigut una execució notable.

Avuy segurament deurá estrenarse la sarsuela *Bodas de oro*.

LABRUGUERA.

MARIONS

Balada

I

Té setze anys... y uns ulls hermosos
com dos cels quan l' auba li riu.
Sos llabiets son més xamosos
que un clavell nat al estiu.

Sapiguent qu' es jove y bella,
prou la cercan los baylets;
mes al cor de la donzella,
sols hi plau la cantarella
del balar dels seus xayets.

II

Boy seguint á la remada
tot cantant com sap cantar,
cada jorn á trench d' aubada
porta 'ls bens á pasturar.

Quan la veuben las auceilas
ja li cantan mil cansons;
mil passadas las més bellas
al compás de las esquellas
que remouhen los xayons.

III

Vora 'l riu y á n' aquesta hora
un baylet la está esperant.
¿Sent pastor, si ella es pastora
a' estimarse, quin mal fan?

Ell li ensenya las tonadas
que n' ha après dels rossinyols,
entre 'ls cants de las niadas:
lo balar de las remadas,
y el dringar dels picarols.

IV

¡Fa mitj any, que ab alegria
van contarse 'l seu amor;
d' allavors, que cada dia
s' han trovat ab lo pastor.

Mes avuy de las remadas,
sols n' hi ha una vora 'l riu;
y ni 's sentan las baladas
de 'ls xayets, ni las cantadas
dels auceils de cada niu.

V

Lo pastor com que era pobre,
l' ha cridat á servi 'l Rey.
¡Si tingués diners de sobra
no 'l faria, no 'l servey!

La Marions quedantse sola,
sol plorar altres jorns bells;
y ni sent, ni l' aconsola,
la cansó de l' au que vola,
ni 'l cridar de sos anyells.

VI

Sas galtonas vermellencas
han perdut lo seu color:

s' han tornat molt mes groguencas
que las flors per la tardor.

Té una tos que diu qu' espanta;
no riu may la Marions
y ni gosa ab la complanta
de l' aucell festiu que canta,
ni ab lo bel del seus xayons.

VII

Lo boyrám cubreix la plana;
los aucells fugen del fret;
y com branda la campana
per la mort d' un angelet!

Fora 'l toeh d' oració d' ella,
cap soroll torba 'l seu dol.
Ni se sent dringá una esquella;
ni 'l cantar de cap auquilla,
ni 'l repieh d' un picarol.

P. MONISTROL

EN LO CENTRE CATALÁ

Lo darrer dissapte va celebrarse en aquet «Centre» una lliudíssima vetllada literaria-musical, primera de la série ab las quals obsequia enguany als seus socis y personas amigas, durant la present temporada de quaresma.

La concurrència fou tan numerosa que molts van ser las familias privadas d' entrar en lo espayós saló d' actes del «Centre», lo qual estava plé á vessar aixís com los corredors y adjunta sala de Biblioteca.

En la primera part, la Srta. D.ª Elvira Tort va cantar ab maestría l' aria de *Las joyas* del Faust; que va agradar molt y luego fou molt aplaudida la nena María Barrientos en la *Cavatina* de la «Linda de Chamaunix». Finalisá la primera part ab la execució d' algunas *Dansas espanyolas* per D. Enrich Granados que van ser escoltadas ab atenció gran y acullidas ab indiscreptible entussiasme al acabar.

Los poetas D. Conrat Roure, y D. Pere Monistrol llegiren interpoladas entre las pessas de música y cant, poesías originals é inéditas que van satisfacer al auditori.

Va comensar la segona part, llegint nostre company de Redacció D. Ignasi Iglesias una composició poética nomenada *Lo plor*, y seguidament la nena Barrientos cantá un graciós tango; á n' aquesta nena nos agradaría sentirli en alguna altre vetllada cantar cansonetas catalanas de las armonisadas per lo senyor Alió ó de las anteriorment publicadas per l' inolvidable Briz.

Lo vals *Il Baccio* siguié admirablement cantat per la Srta. Tort y l' aria de *D. Carlos* fou justament interpretada per lo jove Sr. Borrás que demostrá possehir excelents qualitats de veu. Acompanyá á dit senyor lo seu mestre Sr. Cavagliotti.

D. Rafael Miralles llegí una hermosa poesia de don Frederich Soler, qui no va poguer assistir per trovarse á Reus ab motiu del Certámen del «Centro de Lectura» y D. Ernest Soler de las Casas, doná á coneixe son nou preciós poema *La Nau*, obra que no pot judicarse ab una sola audició y que ha merescut esser premiada recentment en un important Certámen. Lo dia que vegi la llum ja parlarém d' ella. Va esser escoltat ab molt gust y aplaudit en extrém.

Sortirem del «Centre Catalá» gratament impresionats y esperém la celebració d' altra festa pera tenir lo goig d' assistirhi.

La poesia de D. Ignasi Iglesias la publicarém en un dels próxims números.

B. S.

Joyas

Avuy comensém la publicació de la noveleta *L' Americano*.

Próximament publicarém lo retrato del notable pintor D. Mateu Balasch, com també un article il·lustrat per tant reputat artista.

Al objecte de facilitar sa enquadernació, recomaném á tots los senyors que recullen los folletíns, que no 'ls tallin, donchs encara que també poden enquadernarse, no 's fa ab tanta perfecció com sense tallar.

S' ha posat á la venda al preu de dos rals *La primera á Barcelona*, comedia en un acte, de D. Abelardo Coma, de la que 'n donarem compte al estrenarse fa pochos días, en lo teatro Romea.

En lo «Foment Catalanista» comensá dimecres últim la série de conversas familiars que han acordat celebrar. La d' aquest dia estigué á càrrech del Sr. Marsans que 'n sortí ayros. En la del próxim dimecres lo Sr. Llavería está encarregat de desrollar lo tema proposat.

Aquest vespre en los salóns del «Centre Catalá» se donará lectura del drama *L' Escursó* original de don Ignasi Iglesias.

En la vehina població de Sant Martí de Provençals, s' ha organísat un quadro de companyía de aficionats que actuará ab lo nom de «Regional Marticense.»

Se 'ns participa que aquest vespre en la Societat «Viriato», situada en lo Passeig de Sant Joan, núm. 144, alguns joves aficionats, que deuen abandonar sas llars per anar al servey de las armas, donarán la funció de benefici y despedida.

En lo programa hi figura lo preciós drama *L' Agulla*.

Los hi desitjém acert y bona sort.

En la vehina població de Badalona s' han donat, ab notable éxit, dugas representacions del preciós poema de D. Frederich Soler, que dú per títol *Judas de Keriot*.

Notabilíssim per tots conceptes resultá lo concert donat diumenge passat en lo teatro del Tivoli ab motiu del XIX aniversari de la mort de Clavé.

Vint y quatre foren las societats corals que baix la experta direcció de D. Joan Goula executaren lo programa que siguié notable, motivant alguns números l' entussiasme del públich que era numerós.

Acabat lo concert las societats corals acompanyadas d' inmens públich, anaren al peu del monument del immortal músich poeta á tributarli un homenatge d' admiració.

Dillúns passat morí en aquesta ciutat lo popular tenor de sarsuela D. Joan Prats, que tants aplausos

conquistà durant sa llarga carrera artística per tots los teatros d' Espanya y América.

Comensà sa carrera en 1857 y actualment tenia 53 anys. Durant molt temps se 'l considerà com lo millor intérprete de la sarsuela *Marina*.

Son caràcter bondadós, sa amabilitat é intel·ligència li captavan tot seguit las simpatías de tots quants arribavan á tractarlo.

Reposí en pau lo notable artista catalá.

Venia d' enterrar la meya mare;
y encar dins mon cervell, repercution
los sechs colps de martell obrint lo ninxo
y 'l pésam sentenciós de la familia.

Los set morts del dipòsit, ab sas caixas
passavan un per un devant ma vista,
mentres sens esma, com un mort me duyan
tot sol, dintre del cotxe que corria.

Aclaparat pel pés de más memorias,
clavant mos ulls, demunt 'ls closos vidres,
mirava jo 'l paisatge que 'm mostrava
un demati d' hivern, plé de boirina.

Pro 'l cotxe 's va parar, s' obri la porta,
vaig trobarme de nou al aire lliure
y al torná en mi, de más parpellas secas
brollá una grossa llágrima furtiva.

Y oblidant á la mare 'l cor me deya
pensant ab mon amor, ¡tant que l' estimas!
tal volta també la negra fossa
se te l' engullirà qualsevol dia!

A. LLIMONER.

XARADAS

I.

RECORTS DEL CARNAVAL
M' estava jo l' altra nit
sentat al Continental
prenent café molt tranquil,
quan d' un plegat van entrar
una colla de disfressas
movent escandol en gran.
Dugas máscaras, famellas,
ajutjar pels ademaans
inversa-prima m' assentan
totas dugas al costat.
Una d' ellas que portava
un *sis* com en Masvidal,
me diu, sense compliments:
—Escolta *dos* cap sigrany;
Ja t' has mirat be la cara?
Estás molt sech y molt flach...
fas la cara molt de gana...
—Be prou qu' ho se.
—Donchs qué fas...
Semb'as un mestre de *prima*
segona-terça... tronat...
—Cá... no ho creguis—digne l' altre
Per més que fa de cessant
la cara, *prima* poeta.
—Si; poe'ta de sec...
—Be, que voleu; *expliqueuse*;
—vaig dilshi jo, molt irempat...
¿Que tenia gaire carpanta?...
¿Voleu qu' hos pagui 'l sopar?
—No seras pas tan amable...
—¿Que no ho seré?... Está clá;
com que jugant al *dos-cinch*
vaig quedá net y pelat...
—Vaja; aden senyor Miserias...
perqué no ho deyas avants?
—Perqué sou molt *dugas-sis*,
y m' heu divertit bastant.

Després al cap de poch rato
van entrar dugas *total*
compostas de criaturas
tan *invers-sis-cuat*, y tan
lonicas, que francament;
gens me van desagradar.
Veient que 'is uli se 'm tancavan
puiz era ja bastant tart
yaig mirarme lo rellotje
y... ¡encare 'm dura l' esglay!
Aque las dugas disfressas
me 'l havian secuestrat...
¡Malivaje 'l Carnestoltas
y 'l burro que l' inventa!

DOLORS MONT,

II.

Aliment es ma *primera*
ma *segona* musical;
cantiat es ma *tercera*
si 'l lector aixerit es,
y cavila poca estona,
trovara en mon *total*
un poble de Catalunya
ó un carrer de Barcelona.

B. RUJACA.

III.

Consonant es ma *primera*
dos-inversa mineral
proposició la *tercera*
y la *quarta* un animal,
y nom de nena riallera
trobarás en mon *total*.

A. AMIGÓ.

Las solucions en lo próxim número.

AVIS

Queda establert lo regalo de costum entre 'ls senyors que envihin las solucions.

Solucions als Enigmas insertats en lo número 55.

XARADA.—*Mo-se-ga-da*.

TRECA-CLOSCAS.—*Lo Teatro per dins*.

LOGOGRIFO.—*Fusteria*.

63 foren los *plechs* rebuts ab las solucions. L' ordre siguié 'l següent:
1, Noy Bufó; 2, Ramón Arana; 3, Lluís Menut; 4, J. Cesans; 5, R. Rujaca; 6, E. Viñyas; 7, S. L. M.; 8, Cantimplora; 9, La U; 10, J. Mari; 11, Chinita; 12, Un fumador; 13, Matias Sabera; 14, Joan Boada; 15, Juli Torres; 16, J. Montseny; 17, A. Genius; 18, La Mariana; 19, Carmeta Tinet; 20, Luis Tort; 21, J. Aben Mundivals; 22, Cintet Barrera y Cargol; 23, Lluís Viola; 24, Ramón Ferriol; 25, Un Matalase; 26, Ja hi vay; 27, M. T. C.; 28, Salvado Torrens; 29, Martí Salabert; 30, Nofre Rata; 31, Artur Viarany; 32, Jordi Cabastrell; 33, Juan Tost; 34, Juli Passant; 35, Joseph Anfruns; 36, Ramón Ali; 37, Josepa Alara; 38, M. Ragull; 39, S. Ragull; 40, Cosme Barata; 41, Joseph Franco; 42, Carlets; 43, S. López; 44, August Ribas; 45, Un que vol treure; 46, Manuel Rigall; 47, Jordi Trias; 48, Joseph Fasarias; 49, Albert Ruiz; 50, M. T. U.; 51, Ramón Nadal; 52, Un músich; 53, Saltataulells; 54, Un mal creyent; 55, Antonet Pedret; 56, L' agostá; 57, Un pom d' escála; 58, Manuel Campaña y E. Periu; 59, Jaume Alentora; 60, Mariano Roca; 61, Un bon amich; 62, Bonaventura Camins.
Resulta premiat lo *plech* número 23 que va firmat per Lluís Viola

Correspondencia

Carlos Fortis, Gumersindo Nofarré, Un sabellut, Juli Torres, Armando Torrents, Luis Menut, Jaume Castanyolas, Noy Bufó, Un Rosi, Poch Fich, O. M. T., Un calsas, Joseph Refusa, M. Benet, Un Regionalista, E. Viñyas, A. Amigó, Un mal creyent, no va prou be lo d' aquesta setmana.

Antón Rafecas, Rosendo Sals, Cantimplora, Un Argenté Llagosta, Un Concejal, J. Mari, M. Campaña, y E. Periu, anira alguna cosa.

Lluís Casals, ja va millor, no lo suficient.—Jaume Estrella, home no 'ns fassi plorá.—Ramón Arana, no es publicable.—Un Xafarder, no pot treurese partit.—F. G. B., no fassi 'l burro, que 'l coneixem.—Joseph Campaña Colomer, anira un.—A. Ell..., no va prou be, encar que denota saberne.—L. Masó E., anira.—M. Sola, es Hastima porque hi ha disposició.—Guillem Torres, anira alguna.—Joseph Pont, va nota.—Joseph Falp y Piana, passi per la Redacció.—F. Tarrau, ja veura com era vosté que no va trovarho.—Cintet Barrera y Cargol, aixis es com deuben emviarho, anira algun.—A. Genius, també algun.—Domíngue Barriana, lo seu presentiment era infundat, vagi emviant que ja ho veura.—Francesch Torres, surtirá.—Smarrats, igualment.—Isidor Martínez, admés.—Jaume Bertran, dediquis á fer *palots* y *gancos*.—Rosendo Coll, gracias, tot es comensar.—J. Escachs y V., no resulta prou.—S. Pitarréta, va nota.—Joseph Garcés, lo enviat no va prou be, veurém en altre cosa.—Joseph Burgás, gracias, esperém a'tres treballs, no estant á l' altura.—J. Tarré R., anira.—M. Sanalp Puntí, es fluix.—Lluís salvador, anira la composició.—B. Rujaca, es poca cosa.—salvador bonavia, gracias per l' avis, anira.—A. Pallej, espigolarem.—Joseph Orta, veurém.—E. Riera, en cartera.—S. squet de Reus, anira y disposi.—Artur Saleros, lo treball te poch del seu apellido.—Juli Torres, no hi ha medi d' arreglarho.—M. S. T., remes tot lo que demana.—M. Alentorn, veurém de complaurel.—M. Genis, som iguals per tothom.—Joan Plumer, treballa millor la prosa.—Joan Poblet, admesa.

Gracias de las mostrás de deferencia rebudas per nostras milloras, que anirém augmentant continuament. Remes tots los volums de la *Biblioteca Popular Catalana* demanats fins á dimecres últim.